

บทที่ 4

ผลการศึกษา

สำหรับผลการศึกษาครั้งนี้ได้แบ่งออกเป็น 6 ส่วนได้แก่

1. กระบวนการในการบริจาคโลหิตของภาคบริการโลหิตแห่งชาติที่ 10
2. ข้อมูลทั่วไปของผู้ที่มาบริจาคโลหิต
3. พฤติกรรมของผู้ที่มาบริจาคโลหิต
4. แรงจูงใจในการมาบริจาคโลหิตของผู้บริจาคโลหิต
5. ทักษะของผู้ที่มาบริจาคโลหิต
6. ความรู้เกี่ยวกับการบริจาคโลหิตของผู้ที่มาบริจาคโลหิต

โดยสำรวจกลุ่มตัวอย่าง 400 ราย ณ ภาคบริการโลหิตแห่งชาติที่ 10 จังหวัดเชียงใหม่ สภากาชาดไทย ได้ผลการศึกษา ดังต่อไปนี้

4.1 กระบวนการในการบริจาคโลหิตของภาคบริการโลหิตแห่งชาติที่ 10 จังหวัดเชียงใหม่

คุณสมบัติของผู้บริจาคโลหิต

1. อายุระหว่าง 17 ปี ถึง 70 ปีบริบูรณ์
2. น้ำหนัก 45 กิโลกรัมขึ้นไป สุขภาพทั่วไปสมบูรณ์ดี
3. ไม่มีประวัติโรคตับอักเสบ หรือติดเชื้อ วัณโรค ตาเหลือง ตาเหลือง
4. ไม่เป็นไข้มาลาเรียมาในระยะ 3 ปีที่ผ่านมา และไม่เป็นกามโรค โรคติดเชื้อต่างๆ ใจเรื้อรัง ไขมีโลหิต โรคหอบหืด โรคภูมิแพ้ โรคลมชัก โรคผิวหนังเรื้อรัง โรคไต โรคเบาหวาน โรคไทรอยด์
5. ไม่อยู่ในภาวะน้ำหนักลดมากในระยะสั้นโดยไม่ทราบสาเหตุ
6. ไม่มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ ไม่มีประวัติติดยาเสพติด
7. งดการบริจาคโลหิตภายหลังผ่าตัด คลอดบุตร หรือแท้งบุตร 6 เดือน(ถ้ามีการบริจาคโลหิตต้องงดบริจาคโลหิต 1 ปี)
8. สตรีไม่อยู่ในระหว่างตั้งครรภ์

การเตรียมตัวก่อนมาบริจาคโลหิต

1. ควรนอนหลับพักผ่อนให้เพียงพออย่างน้อยไม่ต่ำกว่า 6 ชั่วโมง
2. ควรมีความสุขสมบูรณ์ดีทุกประการ ไม่เป็นไข้หวัด หรืออยู่ระหว่างรับประทานยาใดๆ
3. ควรดื่มน้ำ 3-4 แก้วก่อนมาบริจาคโลหิตอย่างน้อยครึ่งชั่วโมง
4. ควรรับประทานอาหารเช้าก่อน และเป็นอาหารที่ย่อยง่าย ไม่มีไขมัน
5. งดเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ก่อนมาบริจาคอย่างน้อย 24 ชั่วโมง
6. งดสูบบุหรี่ก่อนและหลังบริจาคโลหิต 1 ชั่วโมง เพื่อให้ปอดฟอกโลหิตได้ดี

ขั้นตอนในการบริจาคโลหิต

1. กรอกใบสมัครและยื่นบัตรประจำตัวผู้บริจาคโลหิต
2. เจ้าหน้าที่ซักถามประวัติและให้คำแนะนำ
3. ชั่งน้ำหนักและวัดความดัน
4. ตรวจวัดความเข้มข้นของโลหิต
5. ตรวจหาหมู่โลหิต
6. ลงทะเบียนบริจาคโลหิตและรับถุงเจาะเลือด
7. บริจาคโลหิต
8. พักผ่อนและรับประทานอาหารเช้า

หลังบริจาคโลหิต

1. นอนพักผ่อนบนเตียงสักครู่ ห้ามลุกจากเตียงทันที จะเวียนศีรษะเป็นลมได้
2. ควรดื่มเครื่องดื่มที่มีการบริการให้และดื่มน้ำมากกว่าปกติเป็นเวลา 1 วัน
3. ไม่ควรรีบร้อนกลับ นั่งพักจนแน่ใจว่าเป็นปกติหากเวียนศีรษะให้รีบบอกเจ้าหน้าที่ทันที
4. รับประทานยาธาตุเหล็กที่ได้รับวันละ 1 เม็ด จนหมดเพื่อป้องกันการขาดธาตุเหล็ก
5. หลีกเลี่ยงการใช้กำลังแขนขาข้างที่เจาะ เป็นเวลา 12 ชั่วโมงเพื่อป้องกันการบวมซ้ำ
6. งดกิจกรรมที่ใช้กำลังและเสียเหงื่อที่ทำให้อ่อนเพลียได้

โลหิตที่จะนำไปจ่ายให้กับผู้ป่วยจะมีขั้นตอนในการตรวจสอบคุณภาพและเก็บรักษาซึ่งต้องควบคุมให้ได้โลหิตที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน เริ่มตั้งแต่การรับบริจาคโลหิต โดยการคัดกรองกลุ่มคนที่มีความเสี่ยงสูงออกไปไม่รับเป็นผู้บริจาค เช่น ผู้ที่มีเพศสัมพันธ์กับคู่อื่นที่ไม่ใช่สามีหรือภรรยาของตน ซึ่งผู้บริจาคโลหิตจะต้องกรอกแบบสอบถามเกี่ยวกับสุขภาพของตน เช่น นอนหลับพักผ่อนเพียงพอหรือไม่, น้ำหนักลดลงอย่างรวดเร็วในระยะเวลาอันสั้นโดยไม่ทราบสาเหตุหรือไม่, เป็นโรคหอบหืด ลมชัก โรคผิวหนังเรื้อรัง วัณโรคหรือไม่ จากนั้นจะทำการตรวจสอบสุขภาพ วัดความเข้มข้นของเลือดแล้วจึงเริ่มบริจาคโลหิต เมื่อได้โลหิตที่บริจาคมาแล้วจะนำไปตรวจหาเชื้อโรคต่างๆ เช่น เชื้อซิฟิลิส, เชื้อไวรัสตับอักเสบบ, เชื้อไวรัส HIV เป็นต้น โดยใช้วิธีการตรวจทางชีวโมเลกุล NAT (Nucleic acid Amplification Testing) และเทคนิค TMA (Transcription Mediated Amplification) ใช้เวลาในการตรวจวิเคราะห์ขั้นนี้ประมาณ 4 ชั่วโมง เมื่อผ่านขั้นตอนของการตรวจสอบคุณภาพแล้วจะนำโลหิตที่ได้ 1 ยูนิต (1 ถุง) ไปแยกส่วนประกอบโลหิตเช่น เม็ดเลือดแดงเข้มข้น, พลาสมาสด, เกร็ดเลือดเข้มข้น และ Cryoprecipitate เพื่อนำไปใช้กับผู้ป่วยตามโรคต่างๆ ขั้นตอนในการแยกส่วนประกอบนี้จะใช้เครื่องปั่นแยกในการแยกโลหิตใช้เวลาประมาณ 6-8 ชั่วโมง โดยทำในห้องที่สะอาดได้มาตรฐาน มีตู้เย็นแช่แข็ง มีเครื่อง Incubator ควบคุมอุณหภูมิให้คงที่เพื่อรักษาคุณภาพของโลหิตก่อนนำไปจ่ายโลหิตต่อไป

4.2 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง รวมถึงข้อมูลส่วนบุคคลประกอบด้วยข้อมูลด้าน เพศ อายุ สถานภาพสมรส การนับถือศาสนา เชื้อชาติ ภูมิภาค ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ โรคประจำตัว และกรุปเลือด ดังตาราง 4.2.1

ตารางที่ 4.2.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	254	63.5
หญิง	146	36.5
รวม	400	100.0
อายุ		
ต่ำกว่า 21 ปี	39	9.7
21-30 ปี	112	28.0
31-40 ปี	124	31.0
41-50 ปี	91	22.7
51-60 ปี	33	8.3
60 ปีขึ้นไป	1	0.3
รวม	400	100.0
สถานภาพสมรส		
สมรส	175	43.8
ไม่สมรส	225	56.2
รวม	400	100.0
ศาสนา		
นับถือศาสนา		
พุทธ	390	97.5
คริสต์	8	2.0
ไม่นับถือศาสนา	2	0.5
รวม	400	100.0

ตารางที่ 4.2.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
ลักษณะเชื้อชาติ		
เชื้อชาติไทย	397	99.2
เชื้อชาติอื่นๆ	3	0.8
รวม	400	100.0
ภูมิลำเนา		
จังหวัดเชียงใหม่	284	71.0
จังหวัดอื่นๆเช่นลำพูน,ลำปาง	116	29.0
รวม	400	100.0
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	16	4.0
มัธยมศึกษาตอนต้น	35	8.8
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	114	28.9
อนุปริญญา/ปวส.	43	10.9
ปริญญาตรี	159	39.1
สูงกว่าปริญญาตรี	33	8.3
รวม	400	100.0
อาชีพ		
ข้าราชการ	83	20.9
รัฐวิสาหกิจ	2	0.5
ธุรกิจส่วนตัว	57	14.2
รับจ้าง	58	14.5
พนักงานบริษัทเอกชน	128	32.0
นักศึกษา	54	13.5
พระ/นักบวช	5	1.2
แม่บ้าน/พ่อบ้าน	8	2.0
ไม่ได้ทำงาน	5	1.2
รวม	400	100.0

ตารางที่ 4.2.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
รายได้		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	188	47.0
ตั้งแต่ 10,000 – 50,000 บาท	197	49.3
ตั้งแต่ 50,001 – 100,000 บาท	12	3.0
ตั้งแต่ 100,000 บาทขึ้นไป	3	0.7
รวม	400	100.0
โรคประจำตัว		
ไม่มีโรคประจำตัว	373	93.3
มีโรคประจำตัว	27	6.7
รวม	400	100.0
กรุ๊ปเลือด		
A	74	18.5
B	129	32.2
O	178	44.5
AB	19	4.8
รวม	400	100.0

ที่มา : จากการสำรวจ

จากตารางที่ 4.2.1 แสดงให้เห็นว่า ผู้ที่มาบริจาคโลหิตกับภาคบริการที่ 10 จังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง เพศชายร้อยละ 63.5 จำนวน 254 ราย และเพศหญิงร้อยละ 36.5 จำนวน 146 ราย โดยอายุเฉลี่ยของเพศชาย เท่ากับ 36.39 ปี และอายุเฉลี่ยของเพศหญิง เท่ากับ 32.29 ปี ในจำนวนนี้พบว่าอายุของผู้ที่มาบริจาคโลหิตอยู่ในกลุ่มช่วงอายุ 31-40 ปีมีจำนวนมากที่สุด คือ จำนวน 124 ราย ร้อยละ 31.0 รองลงมาคือกลุ่มอายุช่วง 21-30 ปีจำนวน 112 ราย ร้อยละ 28.0 และอายุน้อยที่สุดอยู่ในช่วงอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป มีจำนวน 1 รายร้อยละ 0.3 ด้านสถานภาพสมรสของผู้บริจาคโลหิตมีจำนวน 175 รายร้อยละ 43.8 สถานภาพไม่สมรสจำนวน 225 รายร้อยละ 56.2 โดยส่วนใหญ่เป็น โสดจำนวน 204 รายร้อยละ 51.0 นอกนั้นหย่าเป็นจำนวน 18 รายร้อยละ 4.5 ด้านการนับถือศาสนา กลุ่มตัวอย่างนับถือศาสนาจำนวน 398 รายร้อยละ 99.5 ซึ่งนับถือศาสนาพุทธเป็นส่วนใหญ่จำนวน 390 รายร้อยละ 97.5 และนับถือศาสนาคริสต์จำนวน 8 รายร้อยละ 2.0 โดยมีผู้ที่

ไม่นับถือศาสนา จำนวน 2 ราย ร้อยละ 0.5 และกลุ่มตัวอย่างมีเชื้อชาติไทย จำนวน 397 รายร้อยละ 99.2 และมีเชื้อชาติต่างประเทศ จำนวน 3 รายคือ จีน อินเดียและเยอรมัน ร้อยละ 0.8

กลุ่มตัวอย่างที่มาบริจาคโลหิตพบว่ามิถุนมีจำนวนอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่มากที่สุด จำนวน 284 รายเป็นร้อยละ 71.0 และต่างจังหวัดจำนวน 116 รายเป็นร้อยละ 29.0 โดยภูมิลำเนาต่างจังหวัด ที่มีจำนวนมากที่สุดคือ จังหวัดลำพูน และลำปาง โดยมีจำนวน 16 รายเท่ากัน รองลงมาคือ จังหวัด เชียงราย จำนวน 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.0 และ 3.5 ตามลำดับ ส่วนระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ มีการศึกษาอยู่ในระดับต่ำกว่าระดับปริญญาตรีมีจำนวนมากที่สุด คือ 208 ราย ร้อยละ 52.6 โดยมีระดับการศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือปวช. มากที่สุด จำนวน 114 ราย ร้อยละ 28.5 รองลงมาคือการศึกษาในระดับอนุปริญญาหรือปวส. จำนวน 43 ราย ร้อยละ 10.9 ส่วน การศึกษาระดับปริญญาตรีมีจำนวน 159 รายร้อยละ 39.1 และระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มี จำนวน 33 ราย ร้อยละ 8.3 ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างมีการประกอบอาชีพที่แตกต่างกันโดยมีอาชีพ พนักงานบริษัทเอกชนจำนวน 128 ราย ร้อยละ 32.0 รองลงมาคือ อาชีพข้าราชการ จำนวน 83 ราย ร้อยละ 20.9 สำหรับอาชีพรับจ้าง ธุรกิจส่วนตัว และนักศึกษา มีจำนวนใกล้เคียงกันคือร้อยละ 14.0 ส่วนอาชีพที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ อาชีพรัฐวิสาหกิจจำนวน 2 ราย ร้อยละ 0.5 โดยรายได้ส่วนใหญ่ อยู่ในช่วงระหว่าง 10,000 ถึง 50,000 บาท เป็นจำนวน 197 ราย ร้อยละ 49.3 รองลงมาคือระดับ รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาทจำนวน 188 ราย ร้อยละ 47.0

กลุ่มตัวอย่างที่สำรวจพบว่า เป็นผู้ที่ไม่มีโรคประจำตัวจำนวน 373 ราย ร้อยละ 93.3 ส่วนผู้ที่มี โรคประจำตัว จำนวน 27 ร้อยละ 6.7 และเป็นโรคความดันสูงมากที่สุดจำนวน 13 ราย ร้อยละ 3.3 ในจำนวนกลุ่มตัวอย่างนี้มีกรุ๊ปเลือดโอ(O) มากที่สุดจำนวน 178 รายร้อยละ 44.5 รองลงมาคือกรุ๊ป บี (B) จำนวน 129 รายร้อยละ 32.2 และกรุ๊ปเลือด เอบี(AB) มีน้อยที่สุดคือจำนวน 19 รายร้อยละ 4.8

4.3 พฤติกรรมการบริจาคโลหิตของกลุ่มตัวอย่าง

ในการสำรวจของกลุ่มตัวอย่าง ที่แสดงพฤติกรรมการมาบริจาคโลหิต ณ ภาคบริการที่ 10 จังหวัดเชียงใหม่ ได้ศึกษาในประเด็นต่างๆ ได้แก่ ด้านระยะเวลาที่กลุ่มตัวอย่างใช้เวลาในการเดินทางมายังภาคบริการที่ 10 เดินทางมายังภาคบริการโลหิตที่ 10 อย่างไรและมาพร้อมกับบุคคลใด การบริจาคโลหิตเนื่องในโอกาสพิเศษต่างๆ การมาใช้บริการกับภาคบริการที่ 10 และจำนวนครั้งในการมาบริจาคโลหิต ได้ผลการศึกษาเป็นดังนี้

ตารางที่ 4.3.1 ระยะเวลาในการเดินทางมายังภาคบริการโลหิตแห่งชาติที่ 10

ระยะเวลาในการเดินทาง	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 5 นาที	2	0.5
5 – 10 นาที	60	15.0
11 – 15 นาที	47	11.8
16 – 20 นาที	78	19.5
21 – 25 นาที	6	1.5
26 – 30 นาที	119	29.8
31 - 45 นาที	24	6.0
46 – 60 นาที	53	13.2
61 – 90 นาที	8	2.0
91 – 120 นาที	1	0.2
120 นาทีขึ้นไป	2	0.5
รวม	400	100

ที่มา : จากการสำรวจ

จากตารางที่ 4.3.1 พบว่าระยะเวลาที่ผู้บริจาคโลหิตเดินทางมายัง ภาคบริการโลหิตแห่งชาติที่ 10 สภากาชาดไทย จังหวัดเชียงใหม่ อยู่ในช่วงเวลา 26 ถึง 30 นาที จำนวน 119 ราย ร้อยละ 29.8 รองลงมาคือช่วงเวลา 16 ถึง 20 นาที จำนวน 78 ราย ร้อยละ 19.5 ช่วงเวลาที่ใช้เวลาในการเดินทางมากที่สุดคือ 180 นาทีที่มีจำนวน 2 ราย ร้อยละ 0.5 ระยะเวลาในการเดินทางโดยเฉลี่ยประมาณ 30 นาทีต่อคน

ตารางที่ 4.3.2 จำนวนการใช้บริการและจำนวนครั้งของกลุ่มตัวอย่าง

สถานะ	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
เคย			
ทุกๆ 3 เดือน	214	53.5	-
ทุกๆ 6 เดือน	26	6.5	-
ทุกๆ 9 เดือน	2	0.5	-
ทุกๆ 12 เดือน	10	2.5	-
ปีเว้นปี	4	1.0	-
2-3 ปีครั้ง	7	1.8	-
นานๆครั้ง	51	12.7	-
ไม่เคย	86	21.5	ครั้งแรก
รวม	400	100	-

ที่มา : จากการสำรวจ

จากตาราง 4.3.2 ข้างต้นเป็นกลุ่มตัวอย่างของผู้ที่เคยมาใช้บริการในการบริจาคโลหิตกับภาคบริการโลหิตแห่งชาติที่ 10 ซึ่งมาบริจาคเป็นประจำเป็นบุคคลกลุ่มเดิมที่หมุนเวียนกันมาบริจาคโลหิตตามระยยะเวลานัด โดยผู้ที่มาบริจาคโลหิตเป็นประจำจะมาทุกๆ 3 เดือน มากที่สุดจำนวน 214 รายร้อยละ 53.5 และน้อยที่สุดที่ผู้บริจาคโลหิตมาคือ ทุกๆ 9 เดือนจำนวน 2 รายร้อยละ 0.5 สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยมาบริจาคโลหิต ซึ่งเป็นการมาบริจาคโลหิตกับภาคบริการโลหิตแห่งชาติที่ 10 เป็นครั้งแรกมีจำนวน 86 รายคิดเป็นร้อยละ 21.5 โดยมีเหตุผลที่มาบริจาคโลหิตกับภาคบริการโลหิตแห่งชาติที่ 10 เป็นครั้งแรก ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.3.3

ตารางที่ 4.3.3 ผู้ที่มาบริจาคโลหิตเป็นครั้งแรกกับภาคบริการโลหิตแห่งชาติที่ 10

เหตุผลที่มาใช้บริการเป็นครั้งแรก	จำนวน	ร้อยละ
ด้านการบริการ		
อุปกรณ์เครื่องมือทันสมัย	47	33.6
การบริการของเจ้าหน้าที่	40	28.6
ชื่อเสียงของสถานกาชาดไทย	36	25.7
อาหารว่างและของที่ระลึก	17	12.1
รวม	140	100.0

ตารางที่ 4.3.3 (ต่อ)

เหตุผลที่มาใช้บริการเป็นครั้งแรก	จำนวน	ร้อยละ
ด้านส่วนตัว		
มีคุณสมบัติครบตามเกณฑ์กำหนด	32	26.2
ถูกชักชวนให้มาบริจาค	20	16.4
ต้องการช่วยเหลือผู้อื่น	65	53.5
จากสื่อประชาสัมพันธ์	5	4.1
รวม	122	100.0
ด้านสถานที่		
ใกล้บ้าน	26	27.1
ใกล้ที่ทำงาน	20	20.8
สถานที่สะอาดตกแต่งสวยงาม	30	31.3
มีที่จอดรถสะดวกกว้างขวาง	20	20.8
รวม	96	100.0

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ : เลือกตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ

จากตารางที่ 4.3.3 สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มาบริจาคโลหิตเป็นครั้งแรกกับภาคบริการโลหิตแห่งชาติที่ 10 พบว่าเหตุผลด้านการบริการ โดยเฉพาะ อุปกรณ์เครื่องมือที่ทันสมัย สะอาด ได้มาตรฐานทำให้อยากมาบริจาคโลหิตกับภาคบริการโลหิตแห่งชาติที่ 10 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 33.6 และรองลงมาคือเรื่องของการบริการของเจ้าหน้าที่ที่สุภาพเป็นกันเอง รวมทั้งชื่อเสียงของสภากาชาดไทยทำให้ตัดสินใจมาบริจาคโลหิต โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 28.6 และ 25.7 ตามลำดับ

เหตุผลด้านส่วนตัวกลุ่มตัวอย่างมีความต้องการช่วยเหลือผู้อื่นที่มีความต้องการโลหิต มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 53.5 รองลงมาคือเหตุผลที่ผู้บริจาคโลหิตมีคุณสมบัติครบถ้วนพร้อมที่จะบริจาคโลหิตได้ร้อยละ 26.2

สำหรับเหตุผลด้านสถานที่มีการตกแต่งสวยงาม สะอาด เกิดความรู้สึกรับประทับใจ มากที่สุดร้อยละ 31.3 ส่วนสถานที่บริจาคโลหิตไม่ไกลจากที่ทำงาน และสถานที่ที่มีที่จอดรถสะดวก กว้างขวางมีค่าเท่ากันคือร้อยละ 20.8

ตารางที่ 4.3.4 การเดินทางมายังภาคบริการ โลहितแห่งชาติที่ 10

การเดินทางมาบริจาคโลหิต	จำนวน	ร้อยละ
เดินเท้า	4	1.0
รถจักรยานยนต์	172	43.0
รถจักรยาน	18	4.5
รถยนต์ส่วนบุคคล	169	42.3
รถรับจ้าง	21	5.2
อื่นๆ เช่น รถบริษัท,รถราชการ	16	4.0
รวม	400	100.0

ที่มา : จากการสำรวจ

จากตารางที่ 4.3.4 แสดงการเดินทางมายังภาคบริการ โลहितแห่งชาติที่ 10 ใช้พาหนะในการเดินทางคือรถจักรยานยนต์ และรถยนต์ส่วนบุคคลเป็นส่วนใหญ่ จำนวน 172,169 ราย คิดเป็นร้อยละ 43.0, 42.3 ตามลำดับ ส่วนการเดินทางที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ 4 ราย ร้อยละ 1.0 นอกจากนี้การเดินทางด้วยรถจักรยาน รถรับจ้าง และรถบริษัทหรือรถราชการ มีจำนวนใกล้เคียงกันคือร้อยละ 4.5, 5.2 และ 4.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3.5 การมาบริจาคโลหิตพร้อมกับบุคคลอื่น

บุคคลที่มาพร้อมกับท่าน	จำนวน	ร้อยละ
คนเดียว	193	48.2
เพื่อน	150	37.5
พ่อแม่	4	1.0
ผู้ปกครอง	3	0.8
ญาติ	23	5.8
ผู้บังคับบัญชา	9	2.2
อื่นๆเช่นสามี,ภรรยา	18	4.5
รวม	400	100.0

ที่มา : จากการสำรวจ

จากตารางที่ 4.3.5 กลุ่มตัวอย่างที่มาบริจาคโลหิตส่วนใหญ่เดินทางมาเพียงคนเดียวจำนวน 193 ร้อยละ 48.2 รองลงมาคือ มาพร้อมกับเพื่อนจำนวน 150 ร้อยละ 37.5 ตามลำดับ สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มาพร้อมกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง มีจำนวนใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 4.3.6 ความต้องการที่จะบริจาคโลหิตของกลุ่มตัวอย่างเนื่องในโอกาสพิเศษต่างๆ

โอกาสพิเศษ	จำนวน	ร้อยละ
วันสำคัญต่างๆเช่นวันพ่อ,วันแม่	111	23.4
เหตุการณ์ภัยธรรมชาติเช่น อุทกภัย	17	3.6
วันเกิดหรือวันสำคัญในครอบครัว	67	14.1
ตามความสะดวกของตน	272	58.9
รวม	474	100.0

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ : เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4.3.6 กลุ่มตัวอย่างที่มาบริจาคโลหิต ณ ภาคบริการโลหิตแห่งชาติที่ 10 ส่วนใหญ่ มาบริจาคโลหิต ตามความสะดวกของตนเองร้อยละ 58.9 รองลงมาเนื่องในโอกาสพิเศษหรือกิจกรรมที่จัดขึ้น ร้อยละ 23.4 โดยผู้ที่มาบริจาคโลหิตเลือกที่จะมาบริจาคโลหิต เนื่องในโอกาสที่มีเหตุการณ์ภัยธรรมชาติ เช่น อุทกภัย, วาตภัย น้อยที่สุดคือร้อยละ 3.6

4.4 แรงจูงใจในการมาบริจาคโลหิตของกลุ่มตัวอย่าง

ปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจในการบริจาคโลหิตครั้งนี้ จะศึกษาในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านความรู้สึกลัว ด้านการชักชวน ด้านบุคคล ด้านสื่อประชาสัมพันธ์ ด้านความเชื่อทางศาสนา ด้านสังคม และด้านของรางวัลของที่ระลึก ต่อจำนวนครั้งในการมาบริจาคโลหิต

ตารางที่ 4.4.1 แรงจูงใจในการมาบริจาคโลหิตของกลุ่มตัวอย่าง

แรงจูงใจในการมาบริจาค	สถานะ	จำนวน	ร้อยละ
ความกลัวในการมาบริจาค	กลัว	23	5.7
	ไม่กลัว	377	94.3
	รวม	400	100.0
ถูกชักชวน	ใช่	249	62.2
	ไม่ใช่	151	37.8
	รวม	400	100.0
ของที่ระลึกหลังบริจาค	ต้องการ	112	28.0
	ไม่ต้องการ	288	72.0
	รวม	400	100.0
ทำแล้วได้บุญกุศลมาก	เห็นด้วย	391	97.8
	ไม่เห็นด้วย	9	2.2
	รวม	400	100.0
รู้สึกภาคภูมิใจ	เห็นด้วย	396	99.0
	ไม่เห็นด้วย	4	1.0
	รวม	400	100.0
ได้รับข่าวสารและการประชาสัมพันธ์	ได้รับ	213	53.2
	ไม่ได้รับ	187	46.8
	รวม	400	100.0
การบริการของเจ้าหน้าที่	พอใจ	395	98.8
	ไม่พอใจ	5	1.2
	รวม	400	100.0

ที่มา : จากการสำรวจ

จากตารางที่ 4.4.1 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ไม่รู้สึกกลัวต่อโรคติดต่อ กลัวเข้มในการเจาะเลือด ซึ่งถูกชักชวนให้มาบริจาคโลหิตด้วยกัน และเห็นคิดว่าการบริจาคโลหิตทำแล้วได้บุญกุศลมาก ไม่หวังผลตอบแทนเป็นสิ่งของ ไม่ต้องการของรางวัล ของที่ระลึก ของตอบแทนหลังจากบริจาคโลหิต ทั้งยังได้รับความภาคภูมิใจในสิ่งที่ตนได้ทำ และมีความพอใจในการบริการของเจ้าหน้าที่ จำนวน 377, 249, 391, 288, 396 และ 395 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 94.3, 62.2, 97.8, 72.0, 99.0 และ 98.8 ตามลำดับ ทั้งนี้ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับมีค่าใกล้เคียงกันระหว่างผู้ที่ได้รับข่าวสารและไม่ได้รับข่าวสาร

ตารางที่ 4.4.2 ปัจจัยด้านต่างๆที่มีผลต่อแรงจูงใจการในมาบริจาคโลหิต

ปัจจัย	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
ด้านบุคคล						
ตนเอง	304 (76.0)	63 (15.8)	30 (7.5)	1 (0.2)	2 (0.5)	4.67 (มากที่สุด)
พ่อแม่	120 (30.0)	126 (31.5)	110 (27.5)	26 (6.5)	18 (4.5)	3.76 (มาก)
ญาติ	76 (19.0)	102 (25.5)	154 (38.5)	37 (9.2)	31 (7.8)	3.39 (ปานกลาง)
ผู้บังคับบัญชา	27 (6.8)	58 (14.5)	154 (38.5)	75 (18.7)	86 (21.5)	2.66 (ปานกลาง)
เพื่อน	62 (15.5)	102 (25.5)	155 (38.8)	44 (11.0)	37 (9.2)	3.27 (ปานกลาง)
ผู้ป่วย	194 (48.6)	105 (26.2)	71 (17.8)	9 (2.2)	21 (5.2)	4.11 (มาก)
ผู้มีชื่อเสียง	24 (6.0)	36 (9.0)	136 (34.0)	79 (19.8)	125 (31.2)	2.39 (น้อย)

ที่มา : จากการสำรวจ

ตารางที่ 4.4.2 (ต่อ)

ปัจจัย	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
ด้านสื่อ						
โทรทัศน์	62 (15.5)	105 (26.2)	153 (38.3)	42 (10.5)	38 (9.5)	3.28 (ปานกลาง)
วิทยุ	21 (5.2)	93 (23.2)	179 (44.8)	59 (14.8)	48 (12.0)	2.95 (ปานกลาง)
หนังสือพิมพ์	23 (5.8)	78 (19.5)	187 (46.7)	63 (15.8)	49 (12.2)	2.91 (ปานกลาง)
วารสาร/นิตยสาร	24 (6.0)	57 (14.2)	195 (48.8)	69 (17.2)	55 (13.8)	2.82 (ปานกลาง)
อินเทอร์เน็ต	36 (9.0)	76 (19.0)	175 (43.8)	61 (15.2)	52 (13.0)	2.96 (ปานกลาง)
ป้ายโฆษณา	27 (6.8)	85 (21.2)	176 (44.0)	57 (14.2)	55 (13.8)	2.93 (ปานกลาง)
ปากต่อปาก	80 (20.0)	89 (22.2)	149 (37.3)	40 (10.0)	42 (10.5)	3.31 (ปานกลาง)
ด้านศาสนา						
เชื่อว่าได้บุญมาก	183 (45.9)	109 (27.2)	85 (21.2)	13 (3.2)	10 (2.5)	4.10 (มาก)
เชื่อว่าได้ขึ้นสวรรค์	73 (18.2)	74 (18.5)	159 (39.8)	56 (14.0)	38 (9.5)	3.22 (ปานกลาง)
เชื่อว่าทำดียอมได้ดี	168 (42.0)	122 (30.5)	80 (20.0)	14 (3.5)	16 (4.0)	4.03 (มาก)

ที่มา : จากการสำรวจ

ตารางที่ 4.4.2 (ต่อ)

ปัจจัย	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
ด้านสังคม						
ได้รับความภาคภูมิใจ	200 (50.0)	108 (27.0)	76 (19.0)	9 (2.2)	7 (1.8)	4.21 (มาก)
เป็นที่ยอมรับในสังคม	72 (18.0)	93 (23.2)	168 (42.0)	34 (8.6)	33 (8.2)	3.34 (ปานกลาง)
ได้รับความชื่นชมจาก ผู้อื่น	63 (15.8)	83 (20.8)	173 (43.2)	41 (10.2)	40 (10.0)	3.22 (ปานกลาง)
ด้านของรางวัล						
เข็มที่ระลึก	57 (14.2)	94 (23.5)	173 (43.3)	36 (9.0)	40 (10.0)	3.23 (ปานกลาง)
ใบประกาศเกียรติคุณ	45 (11.2)	98 (24.5)	176 (44.1)	37 (9.2)	44 (11.0)	3.16 (ปานกลาง)
ของรางวัล	75 (18.8)	95 (23.8)	160 (40.0)	28 (7.0)	42 (10.4)	3.33 (ปานกลาง)

ที่มา : จากการสำรวจ

จากตารางที่ 4.4.2 พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการมาบริจาคโลหิตได้แก่ ด้านแรงจูงใจ ด้านบุคคล ด้านสื่อประชาสัมพันธ์ ด้านความเชื่อทางศาสนา ด้านสังคม และด้านของรางวัล มีรายละเอียดในแต่ละด้านดังนี้

ด้านบุคคล พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีแรงจูงใจต่อตนเองมากที่สุดค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 รองลงมาคือ พ่อแม่และผู้ป่วยที่ต้องการโลหิตซึ่งอยู่ในระดับเดียวกันคือมากและ แรงจูงใจด้านบุคคลที่น้อยที่สุดคือ ผู้มีชื่อเสียง นักร้อง นักแสดง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.39 อยู่ในระดับน้อย

ด้านสื่อประชาสัมพันธ์ ที่เป็นแรงจูงใจต่อกลุ่มตัวอย่างในการมาบริจาคโลหิต คือ การบอกต่อด้วยปากต่อปากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับสื่อด้านอื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน และอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านความเชื่อทางศาสนา กลุ่มตัวอย่างเชื่อว่าบริจาคโลหิตแล้วจะได้รับบุญกุศลมาก และเชื่อว่าทำดียอมได้คือ เป็นแรงจูงใจให้มาบริจาคมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 และ 4.03 ตามลำดับ อยู่ในระดับมาก ส่วนความเชื่อที่ว่าเมื่อได้บริจาคโลหิตแล้วจะได้ขึ้นสวรรค์เป็นแรงจูงใจน้อยที่สุดของกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.22 อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านสังคม พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีแรงจูงใจในการมาบริจาคโลหิตมากที่สุดคือ การได้รับความภาคภูมิใจต่อตนเอง หลังจากได้บริจาคโลหิตแล้วมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ เป็นที่ยอมรับในสังคม โดยมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกับการได้รับความชื่นชมจากผู้อื่นค่าเฉลี่ย 3.34 และ 3.22 ตามลำดับซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านของรางวัล ของที่ระลึก ของตอบแทน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับเท่ากันทั้งของรางวัลที่เป็นเข็มที่ระลึก ใบประกาศเกียรติคุณ และของรางวัลพระราชทาน ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.4.3 ทิศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่าบริจาคแล้วได้บุญกุศล

การบริจาค	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
การบริจาคเงิน	60 (15.0)	144 (36.0)	163 (40.7)	18 (4.5)	15 (3.8)	3.54 (มาก)
การบริจาคสิ่งของ	81 (20.2)	169 (42.2)	134 (33.5)	10 (2.5)	6 (1.5)	3.77 (มาก)
การบริจาคโลหิต	230 (57.4)	127 (31.8)	39 (9.8)	3 (0.8)	1 (0.2)	4.46 (มากที่สุด)
การบริจาคโลหิต	99 (24.8)	155 (38.8)	124 (31.0)	9 (2.2)	13 (3.2)	3.80 (มาก)
การบริจาคหนังสือ	97 (24.2)	166 (41.6)	116 (29.0)	9 (2.2)	12 (3.0)	3.82 (มาก)

ที่มา: จากการสำรวจ

จากตารางที่ 4.4.3 การบริจาคของกลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่าทำแล้วได้บุญกุศลมากที่สุด คือ การบริจาคโลหิตมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือการบริจาคหนังสือและการบริจาค

โลงศพมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน และอยู่ในระดับมาก สำหรับระดับน้อยที่สุดที่กลุ่มตัวอย่างเลือกคือ การบริจาคเงินมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54

ตารางที่ 4.4.4 ปัจจัยด้านต่างๆที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างอยากกลับมาบริจาคโลหิต

ปัจจัย	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
ของรางวัล,เข็มที่ระลึก	53 (13.3)	70 (17.5)	179 (44.8)	45 (11.3)	53 (13.3)	3.06 (ปานกลาง)
เจ้าหน้าที่หน้าตาดี ให้บริการ	45 (11.3)	70 (17.5)	161 (40.2)	54 (13.5)	70 (17.5)	2.92 (ปานกลาง)
อาหารและเครื่องดื่มฟรี	36 (9.0)	59 (14.8)	167 (41.7)	64 (16.0)	74 (18.5)	2.80 (ปานกลาง)
ได้รับความชื่นชมจาก ผู้อื่น	39 (9.8)	73 (18.3)	171 (42.6)	58 (14.5)	59 (14.8)	2.94 (ปานกลาง)
ความภาคภูมิใจใน ตนเอง	217 (54.1)	95 (23.8)	79 (19.8)	3 (0.8)	6 (1.5)	4.29 (มาก)
ช่วยเหลือผู้อื่น ได้บุญ กุศลมาก	222 (55.5)	92 (23.0)	78 (19.5)	4 (1.0)	4 (1.0)	4.31 (มาก)
ได้รับการตรวจสอบภาพ เป็นประจำ	146 (36.4)	115 (28.8)	116 (29.0)	12 (3.0)	11 (2.8)	3.93 (มาก)
มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบ	58 (14.5)	102 (25.5)	155 (38.8)	42 (10.4)	43 (10.8)	3.23 (ปานกลาง)

ที่มา : จากการสำรวจ

จากตารางที่ 4.4.4 ปัจจัยที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างอยากกลับมาบริจาคโลหิตอีกครั้งคือ ต้องการช่วยเหลือผู้ป่วยที่ต้องการโลหิต และการบริจาคโลหิตแล้วทำให้เกิดความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเองมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.31 และ 4.29 ตามลำดับอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือการได้ตรวจสอบภาพประจำปี อยู่ในระดับมากและปัจจัยด้านอื่นๆ มีค่าคะแนนใกล้เคียงกัน สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อกลุ่มตัวอย่างน้อยที่สุดคือ อาหารและเครื่องดื่มฟรีหลังบริจาคโลหิตแล้วค่าเฉลี่ย 2.80 อยู่ในระดับปานกลาง

4.5 ทศนคติต่อการมาบริจาคโลหิตของกลุ่มตัวอย่าง

จากการสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการบริจาคโลหิต เช่นด้านสุขภาพ ข่าวสารที่ได้รับ สถานที่ที่จอดรถ เครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ ของรางวัลของที่ระลึก เป็นต้น โดยทำการสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างว่า เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยหรือไม่มีความเห็น ได้ผลเป็นดังตารางที่ 4.5.1

ตารางที่ 4.5.1 ทศนคติต่อการมาบริจาคโลหิตของกลุ่มตัวอย่าง

ทัศนคติของผู้บริจาค	เห็นด้วย จำนวน (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย จำนวน (ร้อยละ)	ไม่มีความเห็น จำนวน (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
ด้านสุขภาพ				
การบริจาคโลหิตทำให้ร่างกาย แข็งแรง	345 (86.3)	15 (3.8)	40 (22.7)	2.83 (เห็นด้วย)
การบริจาคโลหิตทำให้อ่อน แอ	47 (11.8)	251 (62.8)	102 (25.5)	1.49 (ไม่เห็นด้วย)
มีความกังวลเกี่ยวกับโรคติดต่อ	49 (12.3)	239 (59.4)	112 (28.0)	1.52 (ไม่มีความเห็น)
ด้านประชาสัมพันธ์				
มีการประชาสัมพันธ์น้อย ไม่ได้ รับข่าวสาร	219 (54.8)	97 (24.3)	91 (22.8)	2.29 (ไม่มีความเห็น)
อยากได้รับข้อมูลข่าวสารเป็น ประจำ	314 (78.5)	26 (6.5)	60 (15.0)	2.72 (เห็นด้วย)
ด้านศาสนา				
เชื่อว่าได้บุญกุศลมาก	364 (91.0)	5 (1.2)	31 (7.7)	2.90 (เห็นด้วย)

ที่มา : จากการสำรวจ

ตารางที่ 4.5.1 (ต่อ)

ทัศนคติของผู้บริจาคน	เห็นด้วย จำนวน (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย จำนวน (ร้อยละ)	ไม่มีความเห็น จำนวน (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
ด้านสถานที่				
มีความสะอาด ปลอดภัย	360 (90.0)	9 (2.3)	31 (7.7)	2.88 (เห็นด้วย)
มีลานจอดรถกว้างขวาง	285 (71.3)	59 (14.7)	56 (14.0)	2.57 (เห็นด้วย)
ตกแต่งอาคารสวยงาม	325 (81.2)	23 (5.8)	52 (13.0)	2.76 (เห็นด้วย)
ไม่มีป้ายบอกทางและขั้นตอนการ รับบริจาค	146 (36.4)	147 (36.8)	107 (26.8)	2.00 (ไม่มีความเห็น)
เป็นหน่วยงานที่มีความน่าเชื่อถือ มากกว่าที่อื่น	291 (72.8)	23 (5.8)	86 (21.4)	2.67 (เห็นด้วย)
ด้านการบริการ				
เจ้าหน้าที่คอยให้บริการมีความ สุภาพ	375 (93.8)	8 (2.0)	17 (4.2)	2.92 (เห็นด้วย)
ไม่มีการแนะนำหรือชักถาม ประวัติผู้บริจาค	163 (40.8)	168 (42.0)	69 (17.2)	1.99 (ไม่มีความเห็น)
อาหารว่างและเครื่องดื่มไม่อร่อย	55 (13.8)	222 (55.4)	123 (30.8)	1.58 (ไม่มีความเห็น)
อุปกรณ์และเครื่องมือได้ มาตรฐาน	342 (85.4)	17 (4.3)	41 (10.3)	2.81 (เห็นด้วย)
อยากให้มรภรับส่งเพื่อความ สะดวกของท่าน	144 (36.0)	101 (25.2)	155 (38.8)	2.11 (ไม่มีความเห็น)

ที่มา : จากการสำรวจ

ตารางที่ 4.5.1 (ต่อ)

ทัศนคติของผู้บริจาค	เห็นด้วย จำนวน (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย จำนวน (ร้อยละ)	ไม่มีความเห็น จำนวน (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
ด้านของรางวัล ของรางวัลของที่ระลึกควรมีทุก ครั้งหลังบริจาค	115 (28.8)	120 (30.0)	165 (41.2)	1.95 (ไม่มีความเห็น)
ของรางวัลของที่ระลึก ท่านเห็นว่า ไม่เหมาะสมที่จะเป็นของรางวัล	79 (19.8)	139 (34.8)	182 (45.5)	1.84 (ไม่มีความเห็น)
ด้านอื่นๆ				
การบริจาคโลหิตเป็นส่วนหนึ่ง ที่สังคมต้องรับผิดชอบ	291 (72.8)	21 (5.2)	88 (22.0)	2.68 (เห็นด้วย)
ท่านอยากที่จะบริจาคโลหิตกับ ภาคบริการโลหิตแห่งชาติที่ 10 ไปจนกว่าจะไม่สามารถบริจาคได้	341 (85.3)	13 (3.3)	46 (11.4)	2.82 (เห็นด้วย)

ที่มา : จากการสำรวจ

จากตารางที่ 4.5.1 แสดงทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ด้านสุขภาพกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับการบริจาคโลหิตทำให้ร่างกายแข็งแรงค่าเฉลี่ย 2.83 และไม่มีความเห็นเกี่ยวกับความกังวลเกี่ยวกับโรคติดต่อจากการบริจาคโลหิตค่าเฉลี่ย 1.52 ด้านสื่อประชาสัมพันธ์ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยที่อยากจะได้ข้อมูลข่าวสารเป็นประจำค่าเฉลี่ย 2.72 ด้านศาสนาเห็นว่าบริจาคโลหิตแล้วได้บุญกุศลมากค่าเฉลี่ย 2.90 ด้านสถานที่ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับสถานที่ที่มีความสะอาดปลอดภัยค่าเฉลี่ย 2.88 รองลงมาคือ ตกแต่งอาคารได้สวยงามค่าเฉลี่ย 2.76 และไม่มีความเห็นในเรื่องไม่มีป้ายบอกทิศทางและลำดับขั้นตอนในการบริจาค ด้านการบริการกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในเรื่องที่เจ้าหน้าที่มีความสุภาพเป็นกันเองค่าเฉลี่ย 2.92 รองลงมาคือ เครื่องมืออุปกรณ์ได้มาตรฐานค่าเฉลี่ย 2.81 และไม่เห็นความเห็นในเรื่องอาหารว่างและเครื่องดื่มไม่อร่อยค่าเฉลี่ย 2.81 ด้านของรางวัล กลุ่มตัวอย่างไม่มีความเห็นในเรื่องของรางวัลไม่เหมาะสมและควรมีของรางวัลทุกครั้งในการบริจาค ด้านอื่นๆ กลุ่มตัวอย่างเห็นอยากที่จะบริจาคโลหิตกับภาคบริการโลหิตแห่งชาติที่ 10 ไปจนกว่าจะไม่สามารถบริจาคโลหิตได้ค่าเฉลี่ย 2.82 และเห็นด้วยกับการบริจาคเป็นส่วนหนึ่งที่สังคมต้องร่วมกันรับผิดชอบต่อค่าเฉลี่ย 2.68

4.6 ความรู้เกี่ยวกับการบริจาคโลหิตของกลุ่มตัวอย่าง

ในด้านการสำรวจความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบริจาคโลหิต โดยทำการสอบถามในเรื่องสุขภาพ ข้อควรและไม่ควรปฏิบัติก่อนการบริจาคโลหิตของกลุ่มตัวอย่างที่มาบริจาคโลหิต ณ ภาคบริการโลหิตแห่งชาติที่ 10 จังหวัดเชียงใหม่

ตารางที่ 4.6.1 ความรู้เกี่ยวกับการบริจาคโลหิต

หัวข้อ	ทราบ จำนวน (ร้อยละ)	ไม่ทราบ จำนวน (ร้อยละ)
การบริจาคโลหิตจะได้รับการตรวจสุขภาพทุกครั้ง	328 (82.0)	72 (18.0)
พักผ่อนอย่างน้อย 6 ชั่วโมงในคืนก่อนวันบริจาคโลหิต สามารถบริจาคโลหิตได้	360 (90.0)	40 (10.0)
ท้องเสียรุนแรง ก่อนวันบริจาคโลหิตสามารถบริจาคโลหิตได้	200 (50.0)	200 (50.0)
การสูบบุหรี่ และแอลกอฮอล์ ก่อนวันที่บริจาคโลหิต สามารถ บริจาคโลหิตได้	227 (56.8)	173 (43.2)
การบริจาคโลหิตสามารถซื้อขายได้	147 (36.8)	253 (63.2)

ที่มา : จากการสำรวจ

จากตารางที่ 4.6.1 พบว่ากลุ่มตัวอย่างทราบเกี่ยวกับการบริจาคโลหิตในเรื่อง พักผ่อนให้เพียงพอต่อเนืองอย่างน้อย 6 ชั่วโมงในคืนก่อนวันที่จะบริจาคโลหิตมากที่สุดร้อยละ 90.0 รองลงมาคือทราบว่าบริจาคโลหิตจะได้รับการตรวจสุขภาพทุกครั้งร้อยละ 82.0 ส่วนเรื่องการซื้อขายโลหิตสามารถซื้อขายกันได้กลุ่มตัวอย่างไม่ทราบถึงร้อยละ 63.2

4.7 ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อจำนวนครั้งในการมาบริจาคโลหิต

การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อการบริจาคโลหิตของผู้ที่มาบริจาคโลหิต ณ ภาคบริการโลหิตแห่งชาติที่ 10 จังหวัดเชียงใหม่ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 ตัวอย่าง โดยใช้การวิเคราะห์วิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square) ซึ่งมีตัวแปรตามคือ จำนวนครั้งของผู้ที่มาบริจาคโลหิต และตัวแปรอิสระ 6 ตัว คือ ตัวแปร เพศ (SEX), อายุ (AGE), สถานภาพสมรส (STAT), การศึกษา (EDU), อาชีพ (OUCC) และรายได้ (REVE) ซึ่งแสดงดังแบบจำลอง ดังนี้

$$y_i = \beta_0 + \beta_1 AGE_i + \beta_2 SEX_i + \beta_3 STAT_i + \beta_4 EDU_i + \beta_5 OCCU_i + \beta_6 REVE_i$$

โดยกำหนดให้

โดยที่

- y_i = จำนวนครั้งที่ผู้มาบริจาคโลหิต
- AGE_i = อายุของผู้บริจาคโลหิต
- SEX_i = เพศของผู้บริจาคโลหิตโดยมีค่าเป็น 1 เมื่อเป็นเพศชายและมีค่าเป็น 0 เมื่อเป็นเพศหญิง
- $STAT_i$ = สถานภาพสมรสของผู้บริจาคโลหิตโดยมีค่าเป็น 1 เมื่อสถานภาพคือโสดและมีค่าเป็น 0 เมื่อสถานภาพไม่โสด
- EDU_i = การศึกษาของผู้บริจาคโลหิตโดยมีค่าเป็น 1 เมื่อมีการศึกษาดั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป และมีค่าเป็น 0 เมื่อการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี
- $OUCC_i$ = อาชีพของผู้บริจาคโลหิตโดยมีค่าเป็น 1 เมื่อมีอาชีพที่มีรายได้ประจำและมีค่าเป็น 0 เมื่อไม่มีอาชีพที่มีรายได้ประจำ
- $REVE_i$ = รายได้ต่อเดือนของผู้บริจาคโลหิตโดยมีค่าเป็น 1 เมื่อมีรายได้ตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไปและมีค่าเป็น 0 เมื่อมีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท

จากแบบจำลองข้างต้นเมื่อนำตัวแปรอิสระที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์ โดยใช้การวิเคราะห์วิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square) ได้ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.7.1

ตารางที่ 4.7.1 ผลการทดสอบปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนครั้งในการมาบริจาคโลหิต โดยการวิเคราะห์ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	T	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
1 (Constant)	-28.078	4.254		-6.601	0.000
AGE	1.540	0.117	0.552	13.211	0.000
2 (Constant)	-30.888	4.302	0.000	-7.179	0.000
AGE	1.472	0.117	0.528	12.549	0.000**
SEX	8.148	2.605	0.132	3.127	0.002**

ที่มา : จากการคำนวณ

หมายเหตุ : $R^2 = 0.322$, Adjust $R^2 = 0.318$

Std.Error of the Estimate = 24.654

N = 400

** ระดับความเชื่อมั่นที่ 0.01

* ระดับความเชื่อมั่นที่ 0.05

ดังนั้นสมการจำนวนครั้งในการมาบริจาคโลหิตของประชากรจังหวัดเชียงใหม่จำนวน 400 ราย ผลการวิเคราะห์ทำให้ได้สมการถดถอยเชิงเส้นที่เหมาะสมของวิธีเลือกตัวแปรเข้าแบบ Stepwise ดังนี้

$$y = -30.888 + 1.472**AGE + 8.148**SEX$$

ในการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อจำนวนครั้งของผู้ที่มาบริจาคโลหิต ณ ภาคบริการที่ 10 จังหวัดเชียงใหม่โดยใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square) จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 4.7.1 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนครั้งในการมาบริจาคโลหิต ได้แก่ อายุ และเพศ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.อายุของผู้ที่มาบริจาคโลหิต ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 มีผลต่อจำนวนครั้งในการมาบริจาคโลหิต โดยมีเครื่องหมายหน้าสัมประสิทธิ์เป็นบวก เท่ากับ 1.472 หมายความว่า หากอายุ

เพิ่มขึ้นจำนวน 1 ปี จำนวนครั้งที่มาบริจาคโลหิตจะเพิ่มขึ้น เท่ากับ 1,472 ครั้ง แสดงว่า ผู้ที่มาบริจาคโลหิต มีอายุเพิ่มขึ้นมากเท่าไร จำนวนครั้งในการมาบริจาคโลหิตก็จะเพิ่มมากขึ้น

2.เพศของผู้ที่มาบริจาคโลหิต ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 พบว่าผู้ที่มาบริจาคโลหิตในกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง และมีเครื่องหมายหน้าสัมประสิทธิ์เป็นบวก เท่ากับ 8.148 หมายความว่าหากผู้ที่มาบริจาคโลหิตเป็นเพศชายจะมีโอกาสในการมาบริจาคโลหิตมากกว่าเพศหญิง 8.148 ครั้งแสดงว่าหากเพศที่มาบริจาคโลหิตเป็นเพศชายเพิ่มมากขึ้น จำนวนครั้งในการกลับมามาบริจาคโลหิตจะเพิ่มสูงขึ้น

3.สำหรับปัจจัยส่วนบุคคลด้านอื่นๆพบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และไม่มีผลต่อจำนวนครั้งในการมาบริจาคโลหิตของกลุ่มตัวอย่าง ณ ภาคบริการโลหิตแห่งชาติที่ 10 สภากาชาดไทย จังหวัดเชียงใหม่